

Projekt - Owoce pamięci w 100. rocznicę urodzin Jana Pawła II

„Był wokół sad, szczepiono drzewa.

Mieszko przechadzał się w cieniu i patrzył.

Nie widział ogrodnika, nie widział drzew, nie widział szczepów.

Myślał: nie skosztuję już tych owoców, gdy wzejdą.

Skosztuje syn, skosztują wnuki, prawnuki.

Czy sad obrodzi? Jaki owoc uznają ludzie za dobry?

Nie lęka się ogrodnik naciąć kory. Wierzy drzewu:

życie będzie silniejsze od nacięć, na nowo wzbierze...”

"Wigilia Wielkanocna 1966" Karol Wojtyła

Słowa Jana Pawła II, choć napisane ponad 50 lat temu są wciąż aktualne, w 100. rocznicę Jego urodzin. Jakże wyjątkowym przeżyciem jest możliwość uczczenia pamięci człowieka, za pomocą przyrodniczego projektu o nazwie „Owoce Pamięci”. Projekt dedykowany jest tradycyjnym sadom i został zainicjowany przez Województwo Łódzkie. Obejmuje swym zasięgiem obszar Województwa Łódzkiego, a jego realizację odpowiedzialny jest Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego.

Zanikające sady tradycyjne to zanikające siedliska dla wielu gatunków roślin i zwierząt. To również ograniczenie zasobów zdrowych, nie poddawanych opryskom owoców, które od pokoleń były uprawiane w sąsiedztwie człowieka. W celu podkreślenia przyrodniczego dziedzictwa sadów tradycyjnych oraz ich znaczenia dla zdrowia, powstał projekt „Owoce Pamięci”. Celem projektu jest pokazanie roli tradycji i tożsamości w życiu człowieka, tak często podkreślanej w encyklikach Ojca Świętego. Z pomocą projektu możliwe jest odtworzenie w regionie łódzkim części zanikających sadów tradycyjnych i alei oraz upowszechnienie wiedzy o ich znaczeniu. Sady i aleje powstają w przestrzeni publicznej i będą naturalnymi pomnikami pamięci o Papieżu Polaku.

Program adresowany jest do wielu partnerów: samorządów lokalnych, starostw powiatowych, instytucji rządowych i samorządowych oraz instytucji oświatowych i organizacji pozarządowych z regionu łódzkiego, którym bezpłatnie zostaną przekazane sadzonki.

O projekcie w pigułce:

W roku 2020 Urząd Marszałkowski w Łodzi – dla uczczenia setnej rocznicy urodzin Jana Pawła II – zainicjował projekt „**Owoce Pamięci**”, którego realizację powierzono Zespołowi Parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego. Zakłada on szereg działań związanych z zachowaniem tradycyjnych odmian drzew owocowych na Ziemi Łódzkiej, a to:

- tworzenie sadów, szpalerów, alei i innych form nasadzeń w przestrzeni publicznej,
- szkolenia i konkursy związane z tematem projektu,
- inwentaryzacja sadów tradycyjnych
- działania wydawnicze i promocyjne.

W roku 2020 w ramach projektu:

posadzono niemal 1 200 drzew: jabłoni, grusz, śliw, wiśni, czereśni i pigw.

założono 20 sadów, szpalerów i alei. Gościny drzewom udzieliły Lasy Państwowe (Nadleśnictwa: Brzeziny, Skierniewice i Złoczew), gminy i instytucje gminne (Bedlno, Góra Św. Małgorzaty, Moszczenica, Rzeczyca, Bolimów, Nieborów, Jeżów, Nowosolna, Rawa Mazowiecka, Sędziejowice), parafie (Stare Skoszewy, Zgierz, Tum); Szkoła Bernardynów w Łodzi, Zespół Szkół Rolniczych w Sędziejowicach. Kontynuacje sadzenia przy szkołach i domach pomocy społecznej przełożono na rok przyszły z powodów pandemicznych.

opracowano plany nasadzeń

przygotowano tabliczki upamiętniające projekt

inwentaryzację sadów tradycyjnych

dzięki współpracy z Departamentem Geodezji i Kartografii Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego, powstało narzędzie do inwentaryzacji sadów tradycyjnych. Dane zebrane zostały i nadal są zbierane przez pracowników Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego. Dane dostępne są na Geoportalu Województwa Łódzkiego w osobnej zakładce o nazwie Owoce Pamięci (<https://mapy.lodzkie.pl/mapa/owoce-pamieci/>). Zinwentaryzowano w ten sposób prawie **200 sadów tradycyjnych**, a w nich **6500 drzew** na terenie województwa. Jest to **pierwsze w Polsce narzędzie pozwalające poznać wyniki inwentaryzacji sadów tradycyjnych.**

szkolenia sadownicze

w 2021 roku zaplanowano się **4 szkolenia sadownicze** na terenie województwa łódzkiego

działania promocyjne

uczestniczono w imprezach plenerowych z promocją projektu

Dzień Kobiet na Dworcu Fabrycznym – uczestnictwo Miss Polonia

Dożynki Wojewódzkie w Uniejowie – rozdano mieszkańcom ponad 100 drzew owocowych

publikacje (foldery, kalendarz, album, publikacje w prasie, wywiady)

materiały promocyjne

windery, monidło, buttony

logo projektu

przeprowadzone konkursy tematyczne

konkurs fotograficzny w mediach społecznościowych na najładniejsze zdjęcie kwitnącego drzewa owocowego,

konkurs wiedzy o sadach tradycyjnych

założono profile społecznościowe

FB: Owoce Pamięci

Instagram: OwocePamieci (<https://www.instagram.com/owoce.pamieci/>)

Konferencja podsumowująca projekt jesienią 2021 roku.

Kontynuacja projektu w 2021 r. ze względu na ogromne zainteresowanie partnerów i pozytywny odbiór społeczny

Zapraszamy do kontaktu (info@parkilodzkie.pl lub tel. 42 640 65 61) instytucje, które widzą potrzebę założenia tradycyjnego sadu lub alei w dogodnym miejscu.

Katarzyna Krakowska

Stanisław Pytliński

Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego

Dożynki Wojewódzkie w Uniejowie i promocja projektu

Dzień Kobiet na Dworcu Fabrycznym

Windery

Monidło

22 października 2020 r.

DODATEK ROLNICZO-SADOWNICZY 27

Owoce pamięci – papierówki i kosztele wracają do sadów

Projekt „Owoce pamięci” został zainicjowany w 100. rocznicę urodzin Jana Pawła II. To pomysł Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego. Dzięki niemu poznamy smak owoców z sadów naszych babć.

Stare odmiany owoców, które pamiętają nasi dziadkowie zostały na nowo odkryte i będą nas cieszyć swoim smakiem. Projekt „Owoce pamięci” ma być początkiem powrotu tradycyjnych odmian drzew owocowych do naszych sadów. Kosztele to jabłko, do których należą chryba woszczy, ale wśród odmian uciążliwych od zapowietrzania jest też na przykład kłapa – soczysta i przesyłana grubości. Jedną z pierwszych odmian drzewnych ze

starych odmian drzew owocowych powstał w bliźniaczym sąsiedztwie Nadleśnictwa Skiermaszewa. W łącznym 50 setek drzew sadzie, znaleźć można m. in. jabłko: malinową oberżędź, antonówkę, złotą i szarą renety, gruszę lukaszówkę, sławy opał, wronę, węgerek dąbrowską, wiśnię kutówkę czy pigwę leśniczą.

Jaki określają to inicjatorzy projektu „Owoce pamięci”? To połączenie tradycji ze współczesnością, korzystanie z doświadczeń i zachowanie najwyższej jakości produktów lokalnych.

– Mam nadzieję, że ten sad będzie na jakiś czas takim miejscem, gdzie będzie można wspaniale zająć się polskimi i wyhodowaną sadzonką posadzić we własnym ogrodzie – mówiła podczas zakładania sadu w Skiermaszewie

Katarzyna Krakowska, zastępca dyrektora Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego. – Niech to będzie początek pięknych sadów.

Stare odmiany drzew owocowych nie owocują tak szybko, jak teraźniejsze nasadzenia. Drzewka zmodyfikowane na potrzeby dużych plantacji. Na stare kosztele czy antonówkę trzeba będzie trochę poczekać, ale na przykład wiśnię kutówkę może zaoferować nawet w pierwszym roku po posadzeniu. Owoce będą nieowocne, ale za to jak będą smakować!

Na każdą ze starych odmian owoców warto poczekać, smak drzewiactwa nas raczy! dot.skierniewice.lodz.lanp.gov.pl

 Owoce Pamięci jest w miejscowości Łódź. 19 lipca

Sad w Łodzi już rośnie, a w nim 44 kolejne drzewa tradycyjnych odmian. Przy Szkole OO. Bernardynów na ul. Pankiewicza rosną Antonówki, Kosztele, Złote i Szare Renety i wiśnie kutówki. Jedną z nich jest 100. drzewem posadzonym w ramach projektu Owoce Pamięci. W wydarzeniu uczestniczyli goście z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego - Marszałek Piotr Adamczyk oraz Członek Zarządu Andrzej Górczyński. Wśród gości był również absolwent szkoły i były pracownik Zespołu Parków... [Zobacz więcej](#)

